

چرا برخی دانشجویان، درس را یاد نمی‌گیرند؟!

ارائه آموزش‌های مؤثر به دانشجویان، یکی از مهم‌ترین وظایف اساتید دانشگاهی است که بایستی به درست‌ترین شکل انجام شود. اما بررسی‌ها نشان می‌دهند ...

ارائه آموزش‌های مؤثر به دانشجویان، یکی از مهم‌ترین وظایف اساتید دانشگاهی است که بایستی به درست‌ترین شکل انجام شود. اما بررسی‌ها نشان می‌دهند که دانشجویان در یادگیری مفاهیم تدریس شده، موانع و مشکلات متنوعی دارند. این مشکلات در یک مطالعه پژوهشی مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

به گزارش ایسنا، یکی از مهم‌ترین اصول زندگی انسان‌ها یادگیری است؛ چراکه انسان از بدو تولد تا انتهای مسیر زندگی، با فرایندهای مختلف یادگیری روبه‌رو می‌شود. از طریق این فرایندها، فرد با محیط خود آشنا می‌شود و از آن برای تأمین احتیاجات خود استفاده می‌کند. از زمان آغاز روان‌شناسی به عنوان یک علم مستقل، یادگیری، موضوعی اصلی و اساسی در پژوهش‌های روان‌شناختی بوده است. برای یادگیری تعاریف مختلفی ارائه شده است. رفتارگرایان، یادگیری را تغییر در رفتار قابل مشاهده و اندازه‌گیری می‌دانند، درحالی‌که پیروان مکاتب شناختی، آن را کسب بینش‌های جدید و یا تغییر در بینش‌های گذشته عنوان می‌کنند.

متخصصان معتقدند یادگیری افراد، تابع سبک‌های مختلفی است. سبک یادگیری نقش مهمی در یادگیری افراد مختلف به ویژه دانش‌آموزان و دانشجویان دارد. این سبک‌ها ناشی از تفاوت‌های فردی هستند. به همین دلیل یک نظام آموزشی موفق باید به تفاوت‌های فردی و سبک یادگیری فراگیران خود توجه داشته باشد. امروزه مشکلات نظام‌های آموزشی به خصوص مراکز آموزش عالی و یا دانشگاه‌ها در امر آموزش مؤثر و مداوم، بسیار قابل توجه هستند. نتایج پژوهش‌های مختلف نیز نشان می‌دهند که بسیاری از فراگیران دانشگاه‌ها، یادگیری مؤثر و پایداری ندارند و به دنبال آن، دچار افت تحصیلی و مشکلات روانی اجتماعی حاصل از آن می‌شوند.

برای بررسی دلیل زیربنایی این موضوع، گروهی از محققان کشور از دانشگاه علوم پزشکی اهواز، مطالعه‌ای را انجام داده‌اند که در آن به بررسی موانع یادگیری از دیدگاه دانشجویان پرداخته شده است.

در این مطالعه مقطعی، ۲۳۰ دانشجو از گروه‌های مختلف دانشکده بهداشت دانشگاه فوق شامل بهداشت محیط، بهداشت عمومی، آمار زیستی، بهداشت حرفه‌ای، مدیریت خدمات بهداشتی، حشره‌شناسی پزشکی و آموزش بهداشت مشارکت داشته‌اند و از طریق پرسش‌نامه، داده‌های مورد نیاز پژوهشگران را فراهم آورده‌اند. این داده‌ها سپس با استفاده از روش‌های آماری و به کمک کامپیوتر، تجزیه و تحلیل شده‌اند.

نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که بعضی ویژگی‌های آموزشی استاد نظیر قدرت بیان، به روز بودن از لحاظ علمی و ایجاد انگیزه در دانشجو که نشانگر مهارت‌های تدریس او هستند، از موانع عمده یادگیری در دانشجویان به حساب می‌آیند.

همچنین بر این اساس، ویژگی‌های اخلاقی و فردی نظیر رعایت انصاف و حرمت و احترام دانشجو که نشانگر روابط انسانی استاد هستند نیز در این مسئله تأثیرگذار هستند. البته طبق نتایج حاصله، نباید برخی مشکلات روحی نظیر افسردگی دانشجویان را نیز فراموش کرد.

در این خصوص، امین ترابی پور، استادیار و محقق گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اهواز و همکارانش می‌گویند: «با توجه به نتایج به دست آمده از این تحقیق، اساتید باید در راستای بهبود و توسعه یادگیری و ایجاد محیط پویا تلاش کرده و بتوانند ارتباط مؤثر و مناسب را که کلید یادگیری است برقرار کنند».

آن‌ها ادامه می‌دهند: «همچنین برگزاری کارگاه‌های آموزشی توسط دانشگاه برای ارتقای مهارت ارتباط اساتید و بهبود این ارتباط قابل توصیه است. به علاوه رفع مشکلات روحی و افسردگی دانشجویان نیز با لزوم شناسایی به موقع و درمان دارویی یا شناختی از ضروریاتی است که بر اهمیت کار مشاوره و ارائه خدمات روان‌شناختی صحنه می‌گذارد».

این یافته‌ها که می‌توانند راهکار مناسبی برای کاستن از سنگینی بار آموزش و پرورش دانشجویان باشند، در نشریه

«توسعه و آموزش پزشکی» به چاپ رسیده اند. این نشریه، فصل نامه ای است که توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شهید صدوقی یزد با همکاری انجمن علمی آموزش علوم پزشکی ایران منتشر می شود.